

Handlingsprogram 2026-2030

Moderaterna
Region Sörmland

INNEHÅLL

Inledning

Möjligheternas Sörmland

Sida 3

Del 1

Bra vård när du behöver den

Sida 4-8

Del 2

Återupprätta arbetslinjen

Sida 9-12

Del 3

Ett gott liv i Sörmland

Sida 13-17

Del 4

En god ekonomisk hushållning

Sida 18-20

Möjligheternas Sörmland

Vi älskar Sörmland. Sörmland är en plats med enorma möjligheter. Här finns städer med tillväxtkraft, landsbygd som förser Sverige med livsmedel, växande företagsamhet och människor som vill bidra och leva trygga, fria och goda liv. Men historiskt har allt för många fastnat i köer, i krångliga system eller i en vardag som inte går ihop. Det gäller vården som inte alltid funnits där när den behövts, arbetsmarknaden som stängt ute unga eller nyanlända, infrastrukturen som inte hållit måttet eller en regional ekonomi som riskerat att urholkas av ineffektivitet.

De senaste fyra åren har vi stärkt regionens ekonomi med fokus på att få kontroll på kostnader och prioritera kärnuppdraget. Vi har förbättrat tillgängligheten i vården och kortat vårdköer, bland annat genom effektivare arbetssätt och satsningar på kompetensförsörjning. Vi har färdigställt stora delar av nya sjukhusbyggnader och utvecklat vård i hemmet. Vi har bytt operatör på Mälartåg och sätter hög press på Trafikverket som ansvarar för nästan alla förseningar. Vi har byggt bättre förutsättningar för företagande och tillväxt i länet. Vi är på god väg att skapa en mer stabil och långsiktigt hållbar region som levererar bättre service till Sömlänningarna. Men vi har bara börjat.

Vi moderater vet att politikens uppgift är att skapa förutsättningar för att ditt liv ska fungera. Vård som ges i tid med patienten som utgångspunkt, utbildning som leder till arbete, pendling som går smidigt, företag som kan växa och trygghet som gör att människor vågar satsa. Vi vill bygga ett Sörmland där ingen hålls tillbaka och där fler får chansen att bidra. Med vår politik används varje skattekrona på bästa möjliga sätt, för bästa möjliga effekt för dig.

Vi presenterar ett program bestående av fyra delar: en vård som fungerar när du behöver den, en återupprättad arbetslinje, ett gott liv i Sörmland med fungerande livspussel och trygghet, och ordning och reda i ekonomin. Det är så vi gör Sörmland till sitt bästa.

BRA VÅRD NÄR DU BEHÖÖVER DEN

Bra vård när du behöver den

Under de senaste åren har vi gjort betydande framsteg i arbetet med att förbättra hälso- och sjukvården för sömrlänningarna. Tillgängligheten har ökat, väntetiderna kortats och allt fler patienter får vård i tid.

Förtroendet för vården växer – nio av tio patienter uppger att de är nöjda med sjukvården i Sörmland. Vi har också en högre andel invånare än riksgenomsnittet som upplever god tillgång till vårdcentraler. Samtidigt är Sörmland en föregångsregion inom både bröstcancervård och gynekologi, med vård som håller hög medicinsk kvalitet. Nu vill vi fortsätta förbättra hälso- och sjukvården, stärka det som fungerar och förbättra det som brister – för att du ska få trygg och tillgänglig vård när du behöver den.

Många patienter möter fortfarande en vård som är svår att navigera i. Man vet inte vilken dörr som är rätt att öppna, efterfrågan på vård växer och informationen är ofta splittrad mellan olika system. För äldre blir det ofta extra svårt att hitta rätt kontaktsväg, medan yngre generationer efterfrågar digitala lösningar som ännu inte fullt ut finns på plats. Det leder till frustration och en känsla av att vården inte finns där när man behöver den. Samtidigt står vården inför stora utmaningar: brist på nyckelkompetens, fler äldre med komplexa behov och system som försvårar.

För att möta framtidens vårdbehov krävs en genomgripande förnyelse av hur vi levererar hälso- och sjukvård. Vi vill stärka Nära vård genom att bygga ut mobila team, utveckla och stärka vårdcentralernas roll som nav i den lokala vården samt fördjupa samarbetet med kommunerna. Genom att flytta vården närmare hemmet skapar vi trygghet, särskilt för våra sjukaste invånare. För att säkerställa att ingen faller mellan stolarna vill vi införa en fast läkarkontakt med samordningsansvar för de sjukaste patienterna, samtidigt som en särskild telefoninstans för äldre garanterar en enkel och direkt väg in i systemet utan krångliga knappval. Som en del av detta arbete vill vi utveckla användningen av välfärdsteknik i nära samarbete med kommunerna, för att möjliggöra större självständighet i hemmet och samtidigt avlasta vård- och omsorgspersonal genom smarta, trygga och individanpassade lösningar. I samma riktning vill vi stärka hela länets tillgång till mobil röntgen. Tillgång till mobil röntgen minskar onödiga transporter, möjliggör snabbare diagnos och minskar risken för oupptäckta frakturer.

Vi vill göra 1177 till den självklara vägen in i den sörmländska vården. Genom att förbättra chattfunktioner, smidigare tidsbokning och tydlig vägledning blir det enkelt för medborgaren att hitta rätt vårdnivå direkt. För att öka patientsäkerheten och minska onödigt dubbelarbete vill vi att journalsystemen blir mer kompatibla mellan regioner.

Den psykiska ohälsan kräver ett tydligare politiskt ansvarstagande. Vi vill se till att tidiga insatser genomförs inom psykiatri och säkerställa att rätt stöd finns innan problemen växer sig stora. Samtidigt behöver antalet slutenvårdsplatser inom psykiatri öka, så att patienter i behov av akut och trygg vård inte skickas hem för tidigt. För barn och unga är en välfungerande första linjens vård avgörande. Genom starkt tillgänglighet och bättre samverkan med skola och socialtjänst kan fler få hjälp i tid, utan långa väntetider eller onödiga remissvägar till specialistpsykiatri.

Vården är inte starkare än de människor som bär upp den. Sörmlands sjuksköterskor, läkare, undersköterskor och övrig vårdpersonal gör varje dag ett ovärderligt arbete under ofta pressade förhållanden. För att klara kompetensförsörjningen nu och i framtiden måste Region Sörmland vara en attraktiv arbetsgivare – inte bara i ord utan i handling. Det innebär konkurrenskraftiga löner som speglar det ansvar och den kunskap yrket kräver, men också goda arbetsvillkor, rimlig arbetsbelastning och scheman som går att förena med ett fungerande familjeliv. Moderaterna vill se en tydlig lönestrategi för vårdyrken i Sörmland, där särskilt bristyrken prioriteras och där löneutvecklingen följer kompetens och erfarenhet. Fortbildning och kompetensutveckling ska vara en självklar del av anställningen, inte något man får kämpa sig till. Vårdpersonal som känner sig sedd, värderad och professionellt stimulerad stannar kvar – och det är den bästa investeringen Region Sörmland kan göra för en långsiktigt hållbar vård.

Få saker vänder människors liv upp och ner som en cancerdiagnos. Cancervården ska präglas av ett snabbt omhändertagande, kvalitet och sammanhållna vårdförlopp. Tidig upptäckt räddar liv, och vi vill därför stärka screeningprogrammen och säkerställa kortare väntetider från misstanke till diagnos och behandling. Dessutom vill vi höja den övre åldersgränsen för bröstcancerscreening. Patienten ska mötas av en tydlig vårdkedja där samordning mellan olika specialiteter fungerar, oavsett var i regionen man bor. En jämlik cancervård med hög medicinsk kvalitet är en grundläggande trygghet för alla sörmlänningar.

För att rädda liv och minska komplikationer vill vi fortsätta koncentrera den högspecialiserade vården. Genom att samla expertisen når vi kortare kötider och högre överlevnad. Samtidigt jobbar vi proaktivt på den breda fronten: genom hälsoförebyggande insatser och ett nationellt vaccinationsprogram för äldre bygger vi ett motståndskraftigt Sörmland där färre behöver bli sjuka.

Vi vill tillåta fler vårdval som stimulerar både kvalitet och innovation. För att skydda patientens rätt till vård i tid föreslår vi en ersättningsskyldighet för vårdgivare (både privata och offentliga) som misslyckas med att uppfylla vårdgarantin – det ska kosta att låta patienter vänta. Som en garant för patientsäkerheten vill vi införa grundläggande språkkrav för all personal i hälso- och sjukvården. En välfungerande tandvård är också en självklar del av folkhälsan, och vi vill verka för ökad tillgänglighet och bättre samverkan mellan tandvård och övrig hälso- och sjukvård.

Vården i Sörmland ska fungera från dagen du kommer till världen till ditt sista andetag. Från stärkta ungdomsmottagningar för ungas välmående till specialiserad vård vid klimakteriebesvär och livet därefter. Vi vill stärka förlossningsvården genom att garantera en mer sammanhållen vårdkedja där trygghet för den födande står i centrum, kombinerat med en utbyggd eftervård där fysisk och psykisk rehabilitering efter förlossningen blir en självklar rättighet. För att bryta tystraden kring dolda kvinnosjukdomar vill vi säkerställa snabbare diagnoser och specialiserad smärtlindring. Samtidigt vill vi underlätta för de som kämpar med ofrivillig barnlöshet genom att se över och förbättra tillgängligheten till IVF behandlingar, så att fler sörmlänningar får möjligheten att bilda familj utan onödiga väntetider. Med åldern ökar risken för hjärt-kärlsjukdom, benskörhet och kognitiv ohälsa, och vi vill att Sörmlands vård aktivt arbetar med förebyggande insatser, regelbundna hälsokontroller och individanpassad behandling, så att alla sörmlänningar kan åldras med god hälsa och livskvalitet.

Moderaterna i Region Sörmland vill:

- Utveckla och stärka vårdcentralernas roll.
- Förstärka och utveckla Nära vård med mobila team och ett tätare samarbete med kommunerna.
- Göra 1177 till en tydlig ingång – med en bra chattfunktion, smidigare tidsbokning och tydlig information om var man söker vård.
- Säkerställa att journaler är kompatibla inom regionen och så kompatibla som möjligt mellan regioner. Både för att säkerställa patientsäkerhet, undvika dubbelarbete och se till att patienten inte behöver redogöra för hela sin historik vid varje nytt besök.
- Införa en särskild telefoninstans för äldre som behöver enklare kontaktvägar.
- Tillåta fler vårdval för att öka valfriheten och kvaliteten
- Förstärka rätten att välja vårdgivare så det passar livspusslet.
- Införa en ersättningsskyldighet för vårdgivare som inte uppfyller vårdgarantin.
- Lägga fokus på hälsoförebyggande insatser.
- Att de sjukaste och sköraste patienterna prioriteras och får en fast läkare som också har samordningsansvar.
- Öka antalet slutenvårdsplatser i psykiatri vid behov.
- Korta vårdköerna till BUP genom första linjens vård och tidiga insatser.
- Att cancervården prioriterar tidig upptäckt och fortsätter vara en av de bästa i Sverige.
- Möjliggöra för mobil röntgen i hela länet.
- Införa och säkerställa att grundläggande språkkrav efterlevs i hela hälso- och sjukvården.
- Införa vaccinationsprogram för äldre.
- Koncentrera den högspecialiserade vården för ökad kvalitet, minskade antal komplikationer, dödsfall och kortare vårdtider.
- Göra det enklare att få barn i Sörmland genom att utöka IVF
- Satsa på tidig upptäckt och diagnostisering av dolda kvinnosjukdomar
- Stärka valfriheten i förlossningsvården
- Stärka Sörmlands ungdomsmottagningar
- Stärka samverkan mellan regionen och elevhälsan

Moderaternas vill också:

Införa vaccinationsprogram för äldre – Äldre är en sårbara grupp som behöver skyddas från allvarliga sjukdomar som kan leda till komplikationer eller dödsfall. Genom att erbjuda vaccination avgiftsfritt och tillgängligt genom vårdcentraler och äldreboenden, vill vi säkerställa att alla äldre får möjlighet att vaccinera sig enkelt och effektivt. Detta kommer minska smittspridningen bland äldre, vilket i sin tur skulle avlasta vården och förbättra livskvaliteten för äldre.

Avskaffa detaljstyrning av professionerna – Sjukvårdens medarbetare lägger i dag orimligt mycket tid på administration och rapportering, ofta styrd av statliga detaljkrav. Det minskar tiden för patientmöten och bidrar till stress och personalflykt. Genom att minska detaljstyrningen och ge professionerna större förtroende kan vården fokusera på kvalitet, medicinska resultat och patientens behov. Det stärker arbetsmiljön, ökar effektiviteten och gör vården mer attraktiva.

Utveckla karriärvägar för att minska personalflykt i vården - Allt för många lämnar vårddyrken på grund av hög belastning och begränsade utvecklingsmöjligheter. Det försvagar vårdens kapacitet och ökar kostnaderna. En nationell strategi för att behålla personal – med fokus på karriärvägar, kompetensutveckling och rimliga villkor – gör det möjligt att ta tillvara erfarenhet och kunskap. Det skapar en mer stabil, trygg och effektiv vård.

Tydligare rättigheter för patienten vid bristande vårdkvalitet - När vården inte fungerar saknar patienter ofta tydliga vägar vidare. Det skapar frustration och otrygghet. Genom att stärka patientens rättigheter – till ny bedömning, byte av vårdgivare eller kompensation – flyttas makten tillbaka till individen. Det skapar drivkrafter för kvalitet, stärker förtroendet för vården och tydliggör att vården finns till för patienten, inte tvärtom.

ÅTERUPPRÄTTA ARBETSLINJEN

Återupprätta arbetslinjen

Sörmland har goda förutsättningar för tillväxt och sysselsättning. Vår region har ett aktivt näringsliv, starka utbildningsmiljöer och en geografisk position mitt i Sverige som skapar möjligheter för handel, logistik och industri. Kommuner och region samverkar redan idag med Arbetsförmedlingen och utbildningsaktörer för att stödja människor mot arbete, och Sörmlands folkhögskolor, yrkesutbildningar och gymnasieskolor bidrar varje år till att rusta sörmlänningar för arbetsmarknaden. Det är en god grund men vi vill mer. Alltför många står fortfarande utanför, Sörmland når inte än sin fullständiga tillväxtpotential och takten i det arbetsmarknadspolitiska arbetet måste öka.

Målet är att så många som möjligt i Sörmland ska komma i arbete. Arbete och egen försörjning är grunden för frihet, trygghet och delaktighet i samhället. I Sörmland ska det löna sig att arbeta, utbilda sig och ta ansvar för sin egen framtid. Samtidigt ser vi att alltför många människor står utanför arbetsmarknaden, fastnar i bidragsberoende eller inte får den utbildning som krävs för att komma vidare. Det är ett misslyckande – både för individen och för samhället.

Sörmland behöver fler växande företag, fler jobb och ett näringslivsklimat som lockar till sig både investeringar och talanger. Småföretagare är ryggraden i Sörmlands ekonomi men möter alltför ofta onödiga hinder i form av krångliga regler, tung byråkrati och komplexa upphandlingsprocesser. Moderaterna vill förenkla vardagen för företagare, bland annat genom smartare och mer tillgängliga offentliga upphandlingar där även mindre företag har en reell chans att delta. Vi vill aktivt stimulera entreprenörskap bland unga genom samarbeten mellan skola och näringsliv, och göra det enklare att starta och driva företag i hela länet – oavsett om man verkar mitt i Eskilstuna eller på landsbygden. Tillväxt skapas inte av regioner och kommuner ensamma – den skapas av människor som vågar satsa, och vår uppgift är att röja vägen för dem.

Moderaterna vill stärka arbetslinjen i hela Sörmland. Vägen in i samhället ska alltid gå genom arbete, utbildning eller aktivt deltagande i insatser som leder till jobb. Offentliga system ska stödja människor att ta nästa steg, inte låsa fast dem i långvarigt utanförskap. Ny nationell arbetsmarknadspolitik med en reformerad A-kassa och bidragstak gör just detta. Samtidigt behöver samverkan mellan region, kommuner, Arbetsförmedlingen, utbildningsaktörer och näringsliv utvidgas. Det är avgörande för att fler ska gå från bidrag till egen försörjning.

Skolan är det viktigaste verktyget för integration och framtida etablering på arbetsmarknaden. Alla barn och unga ska få de kunskaper och färdigheter som krävs för att klara vidare studier eller ta steget in i arbetslivet. Tidiga insatser, tydliga kunskapskrav och studiero är avgörande. Skolan ska ge varje elev möjlighet att lyckas utifrån sina förutsättningar. Ingen elev ska lämna skolan utan grundläggande kunskaper i svenska, matematik och samhällskunskap.

Integration handlar om både rättigheter och skyldigheter. Den som kommer till Sverige och Sörmland ska snabbt möta tydliga krav på att lära sig svenska, ta del av utbildning och bidra efter förmåga. Språket är nyckeln till arbete, gemenskap och självständighet. Insatser för integration ska därför alltid ha ett tydligt fokus på jobb, utbildning och egen försörjning – inte passivitet.

Alla sörmlänningar ska kunna leva ett självständigt och meningsfullt liv – oavsett funktionsförmåga. Moderaterna vill stärka rätten till individuellt anpassat stöd och säkerställa att personer med funktionsnedsättning får den vård och de hjälpmedel de har rätt till utan onödiga väntetider eller krångliga omprövningar. Hjälpmedelsförsörjningen ska fungera och vi vill säkerställa att regionens verksamheter, lokaler och kollektivtrafik är tillgängliga för alla, samt att barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar får snabb utredning och rätt stöd i skolan och inom vården.

På Sörmlands folkhögskolor kan människor hitta sammanhang, bygga självkänsla och ta sig vidare mot studier eller arbete. För många är folkhögskolan en möjlighet efter avbrutna studier, psykisk ohälsa eller långvarigt utanförskap. Genom bildning, språkutbildning och yrkesförberedande insatser bidrar Sörmlands folkhögskolor till samhällsgemenskapen och till att forma ansvarstagande medborgare som kan och vill bidra.

Vi vill också stärka landsbygdsnäringen och den gröna kompetensförsörjningen i Sörmland. Ökna naturbruksgymnasiet är på god väg att bli en modern och ledande jordbruksskola som inte bara tjänar länet utan bidrar till kompetensförsörjningen i hela landet. Genom att investera i naturbruksutbildning rustar vi nästa generation lantbrukare, trädgårdsmästare och naturförvaltare – och stärker en näring som är grundläggande för Sveriges självförsörjningsförmåga.

Moderaterna i Region Sörmland vill:

- Förlänga tiden unga omfattas av BUP till 21 års ålder istället för 18 år.
- Förbättra övergången från BUP till vuxenpsykiatri så att unga inte tappar kontakten med vården.
- Stärka samarbetet mellan utbildning och näringsliv och utveckla fler regionala praktikplatser.
- Utöka satsningar på Ung Företagsamhet (UF) i skolan.
- Skapa snabbspår till bristyrken
- Öknaskolan ska fortsätta bli en modern jordbruksskola som stärker både kompetensförsörjningen, landsbygden och den gröna omställningen.
- Använda regionens upphandlingar för att möjliggöra för mindre, lokala, företag att delta. Till exempel genom att dela upp upphandlingar i mindre delar.
- Minska onödig byråkrati och förenkla regler för företagare.
- Skapa fler karriärvägar och möjligheter inom sjukvårdsyrket
- Utveckla anställningsformer som uppfattas som attraktiva och verka för att fler seniora medarbetare väljer att jobba kvar.
- Ge medarbetarna mer tid till patientnära arbete genom uppgiftsväxling (workshifting)

Moderaterna vill också:

Införa heltidsaktivering för långtidsarbetslösa - Långvarig arbetslöshet riskerar att leda till passivitet, utanförskap och minskad egenmakt. Heltidsaktivering vid arbetslöshet tydliggör att samhället förväntar sig aktivitet av den som kan arbeta. Genom krav på arbete, att söka arbete, utbildning eller andra samhällsnyttiga insatser stärks arbetslinjen och fler får tillbaka rutiner, gemenskap och egen försörjning. Det minskar bidragsberoendet och stärker sammanhållningen i samhället.

Skärpa kraven på språkkunskaper för permanent uppehållstillstånd - Bristande språkkunskaper är ett av de största hindren för arbete och integration. Genom tydliga språkrav blir svenska språket en självklar nyckel till delaktighet. Det skapar incitament att lära sig språket tidigt, ökar möjligheten att få jobb och stärker sammanhållningen. Ett gemensamt språk är grunden för både arbetsmarknad och demokrati.

Riva hinder för att kombinera arbete och studier - Många människor vill vidareutbilda sig men fastnar i stelbenta system som gör det svårt att kombinera studier med arbete. Genom att förenkla regelverk och skapa flexibla lösningar kan fler växla karriär och möta arbetsmarknadens behov. Det stärker individens frihet, höjer kompetensen i ekonomin och gör arbetsmarknaden mer rörlig.

Ta fram en nationell strategi för att locka arbetskraft till regionens bristyrken - Samtidigt som arbetslösheten är hög råder det brist på kompetens inom viktiga yrken. Vi vill attrahera arbetskraft nationellt och internationellt för att kompensera där det idag finns brister. Det stärker välfärden och gör Sörmland och Sverige mer konkurrenskraftigt.

ETT GOTT LIV I SÖRMLAND

Ett gott liv i Sörmland

Under de senaste åren har viktiga steg tagits för att stärka förutsättningarna för ett fungerande vardagsliv i Sörmland. Kollektivtrafiken har utvecklats, trygghetsfrågor har lyfts högre på dagordningen och arbetet med kultur, friluftsliv och förebyggande hälsa har fortsatt att prioriteras. Samtidigt vet vi att mycket återstår.

Människor ska kunna leva trygga, smidiga och meningsfulla liv här. Men för många sörmlänningar fungerar inte vardagen som den borde. Pendlingen störs fortfarande av förseningar på grund av bristande underhåll av järnvägen och återkommande signalfel. På stationerna upplever många otrygghet, och på landsbygden blir bilen ofta den enda möjliga lösningen för att få ihop vardagspusslet.

Moderaterna vill skapa ett Sörmland där vardagen fungerar. Vi vill se ett kollektivtrafiksysteem där hela resan – från dörr till dörr – är pålitlig, flexibel och trygg. Vi vill föra en målinriktad dialog med Trafikverket, som står för majoriteten av förseningarna. De behöver ta ett större ansvar för järnvägens funktion, med färre signalfel och bättre underhåll. När störningar ändå uppstår ska det finnas tydliga beredskapsplaner med ersättningstrafik och snabb, korrekt information till resenärerna. Tryggheten ska stärkas genom bättre belysning och kameror på stationer och knutpunkter, så att fler känner sig säkra oavsett tid på dygnet.

Ett fungerande Sörmland är också ett sammanhållet Sörmland. Vi vill underlätta pendlingen genom bättre regionala tågförbindelser samt utvecklad kollektivtrafik som fungerar även utanför städerna. Landsbygden ska inte stängas ute – här är bilen ofta en förutsättning för arbete, studier och familjeliv. Därför fortsätter Moderaterna i regeringsställning att sänka skatten på drivmedel. Samtidigt vill vi utveckla flexibla lösningar som nattstopp och byabussar (anropsstyrd trafik), så att fler kan resa även utan egen bil.

Trygghet är en grundläggande förutsättning för ett gott liv. Gängkriminaliteten är inte längre ett storstadsfenomen – den har spridit sig till mindre städer och orter i hela Sverige, och Sörmland är inget undantag. Skjutningar, sprängningar och öppen narkotikahandel skapar rädsla och begränsar människors frihet i vardagen. Det är oacceptabelt. Moderaterna arbetar därför på flera fronter samtidigt – både för att slå mot den organiserade brottsligheten och för att förhindra att unga dras in i den.

På nationell nivå stödjer vi en fortsatt skärpning av lagstiftningen mot gängkriminalitet, utökade möjligheter för polisen att använda preventiva verktyg och hårdare straff för den som rekryterar unga till kriminella nätverk. Anonyma vittnen, utökad visitationsrätt och möjligheten att använda hemliga tvångsmedel tidigare i utredningar är viktiga verktyg för att knäcka de kriminella strukturer. På lokal nivå har regionen och kommunerna ett avgörande ansvar för det förebyggande arbetet. Utanförskap, skolmisslyckanden och psykisk ohälsa är de grogrunder som gängkriminaliteten trivs i. Utöver brottsförebyggande arbete genom stärkt samverkan med kommuner, skola, socialtjänst och polis vill Region Sörmland utöka tidiga insatser för barn och unga i riskzon – genom BUP, ungdomsmottagningar och skolhälsovård. Det är avgörande för att bryta rekryteringen till kriminella gäng. Vi vill också se uppsökande verksamheter i de områden där den sociala utsattheten är som störst. Föräldrar ska inte behöva känna sig ensamma i kampen om sina barn.

Det goda livet handlar dock om mer än transporter och trygghet. Genom förebyggande hälsoinsatser stärker vi både folkhälsan och tryggheten i samhället. Kultur, idrott och friluftsliv bidrar till gemenskap, välmående och livskvalitet. Utgångspunkten är att möjliggöra kultur som människor efterfrågar och som är tillgänglig, oavsett vem man är och var man bor. Med de förutsättningar som finns inom regionens verksamhet blir samarbete, effektiv resursanvändning och nytänkande avgörande för att kulturen ska vara levande och tillgänglig i hela länet. Genom samverkan mellan kommuner, kulturutövare, civilsamhälle och näringsliv kan fler nås och kvaliteten stärkas.

Kulturarvet – både det materiella och det immateriella – är en central resurs som binder samman historia och framtid. Genom att använda våra gemensamma berättelser kan kulturarvet bidra till lärande, turism och en stärkt lokal identitet. Friluftslivet spelar samtidigt en viktig roll för folkhälsan och regionens attraktionskraft. Genom att lyfta natur- och kulturmiljöer, till exempel Nynäs slott med tillhörande naturreservat, kan hållbara besöksmål utvecklas med respekt för ett långsiktigt bevarande.

Barn och unga är en prioriterad målgrupp. Genom att integrera kultur och friluftsliv i skola och fritidsverksamhet stärks kreativitet, rörelseglädje och förståelse för kulturarvet. Samtidigt ska kulturen vara tillgänglig i hela länet. Därför vill vi utveckla mobila och flexibla lösningar, såsom turnerande verksamhet, digitala plattformar och lokala kulturhubbar, så att fler får möjlighet att ta del av och själva skapa kultur.

Sörmland är ett av få län med livskraftiga stammar av samtliga fem klövwiltsarter, och viltet bör ses som en resurs i balans med de agrara näringarna. Samtidigt medför övertalighet av predatorer som skarv, säl och varg påtagliga hot mot tamdjursproduktion, löshundsjakt och kustfiske, vilket kräver aktiv förvaltning. En balanserad viltförvaltning kombinerat med ett ökat nyttjande av vilt och lokalt fiske i det offentliga köket skulle stärka både de agrara näringarna och regionens livsmedelsberedskap.

Moderaterna vill bygga ett Sörmland där människor kan lita på att vardagspusslet går ihop – där resan fungerar, tryggheten finns och livet har utrymme för både arbete, gemenskap och återhämtning.

Moderaterna i Region Sörmland vill också:

- Ställa krav på Trafikverket för färre signalfel och bättre underhåll av järnvägen.
- Etablera beredskapsplaner för störningar i trafiken med ersättningsbussar och bättre information.
- Öka tryggheten på stationerna med bättre belysning och kameror.
- Underlätta pendling genom bättre och punktliga regionala tågförbindelser.
- Stärka förebyggande hälsoinsatser för att minska ohälsa och skapa trygghet.
- Verka för ett nytt Sörmlandsregemente som stärker både trygghet och tillväxt.
- Låta människor på landsbygden köra bil utan hinder – bilen är ofta en förutsättning för vardagen.
- Utveckla nattstopp och byabussar (anropsstyrd trafik) på landsbygden.
- Fortsätta säkerställa förutsättningar för kulturinitiativ som människor vill ha, många nyttjar och bidrar till folkhälsan.
- Fortsätta säkerställa goda förutsättningar för friluftsliv.

- Stärka samverkan mellan region, kommuner, skola, socialtjänst och polis i det brottsförebyggande arbetet.
- Satsa på tidiga insatser för barn och unga i riskzon genom BUP, ungdomsmottagningar och skolhälsovård.
- Stödja nationell lagstiftning som ger polisen bättre verktyg att bekämpa gängkriminalitet.
- Motverka rekrytering av unga till kriminella nätverk genom stärkt samarbete mellan region och kommuner.
- Öka regionens lokala livsmedelsproduktion genom att nyttja viltet och det lokala fisket i det offentliga köket
- Stimulera agrara näringar genom en balanserad viltförvaltning inkluderat predatorer såsom skarv , säl och varg.

Moderaterna vill också:

Höja straffen för gängrelaterade brott - Gängkriminaliteten skapar rädsla och otrygghet i människors vardag. Hårdare straff för gängrelaterad brottslighet markerar samhällets nolltolerans mot organiserad kriminalitet. Det stärker rättsstaten, skyddar laglydiga medborgare och bidrar till att bryta gängens makt över lokalsamhällen. Arbetet har bara börjat.

Få fler synliga poliser i hela länet - När polisen är närvarande ökar tryggheten och brott kan förebyggas. I dag upplever många att polisen är för långt borta när den behövs. Genom fler synliga poliser stärks förtroendet för rättsstaten och människors upplevelse av trygghet i vardagen.

Reformera strandskyddet så det gynnar boende och företagande - Dagens strandskydd är ofta stelbent och hindrar utveckling, särskilt på landsbygden. Ett reformerat strandskydd gör det möjligt att bygga, bo och driva företag där det finns gott om mark. Det skapar tillväxt, fler jobb och stärker landsbygdens attraktionskraft - samtidigt som värdefull natur skyddas där det verkligen behövs.

Höja kvaliteten i skolan genom tydligare kunskapskrav - Skolan är avgörande för framtidstro och social rörlighet. När kunskapskraven är otydliga riskerar elever att lämna skolan utan tillräckliga färdigheter. Genom tydligare krav, ordning och studiero stärks skolans kompensatoriska roll. Det ger fler unga möjligheten att lyckas i livet.

Stärka äganderätten - Skydd av mark och natur ska bygga på frivillighet och rimlig ersättning, inte tvång. Jakt och viltvård ska vila på markägarnas och jägarnas ansvar och kunskap, med en licensjakt på varg som återspeglar verkligheten på landsbygden. I skärgården vill vi se en utökad jakt på säl och skarv, som allvarligt skadar både fiske och det lokala ekosystemet. Äganderätten är grunden för ett levande och hållbart Sörmland.

EN GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

En god ekonomisk hushållning

En stabil och ansvarsfull ekonomi är grunden för en fungerande region. Varje skattekrona som sörmlänningarna betalar in ska användas effektivt och med tydligt fokus på kärnverksamheterna – vård, kollektivtrafik och trygghet. Moderaterna tar ansvar för ordning och reda i Region Sörmlands ekonomi, så att välfärden kan utvecklas långsiktigt och med hög kvalitet, utan att skjuta kostnader på framtiden.

Vi vill säkerställa en ekonomi i balans där löpande kostnader finansieras med löpande intäkter. Tillfälliga statsbidrag ska inte användas för att bygga upp strukturella kostnader – när pengarna tar slut ska verksamheten inte rasa ihop. En långsiktigt hållbar ekonomi skapar stabilitet och minskar risken för de tvära nedskärningar som drabbar både personal och patienter när konjunkturen vänder.

Att värna skattebetalarnas pengar innebär också att välfärdsbrottslighet måste bekämpas med kraft. Felaktiga utbetalningar, bristande uppföljning och oseriösa aktörer hör inte hemma i offentlig verksamhet. Vi vill stärka kontrollfunktioner och uppföljning för att säkerställa att resurserna går dit de ska – till vård och välfärd, inte till fusk och fiffel.

I investeringsbudgeten ska fokus ligga på ansvar och långsiktighet. Innan nya stora projekt påbörjas ska det vi redan har tas om hand. Underhåll av fastigheter, medicinteknisk utrustning och infrastruktur måste prioriteras för att undvika kostsamma eftersläpningar och akuta åtgärder som alltid blir dyrare än planerat underhåll.

En ekonomi i balans är också grunden för ett robust och motståndskraftigt Sörmland. När krisen kommer – oavsett om det handlar om pandemi, elavbrott eller säkerhetspolitiska påfrestningar – ska kärnverksamheten fortsatt fungera. Det kräver förberedelser i fredstid, utökad samverkan med kommunerna, ökad självförsörjningsförmåga från livsmedel till el, och en region som inte är sårbar för yttre störningar. Ett nytt Sörmlandsregemente skulle stärka både den civila beredskapen och den regionala tillväxten.

Moderaterna i Region Sörmland vill:

- Hålla en stram ekonomisk linje – regionskatten ska vara låg och sänkas när det är långsiktigt hållbart, inga skattehöjningar som urholkar sörmlänningarnas ekonomi.
- Korta vårdköerna genom effektivare resursanvändning – mer vård för varje skattekrona, inte mer administration.
- Minska onödiga utgifter och byråkrati för att frigöra pengar till vård, kollektivtrafik och regionens kärnverksamheter.

- Satsa på digitalisering och innovation som effektiviserar vården och sänker kostnaderna långsiktigt.
- Införa ett regionalt förenklingsråd som kontinuerligt granskar och förenklar regionens egna regelverk och processer.
- Fortsätta arbetet med ständiga förbättringar av arbetsmetoder och ny teknik i regionens verksamheter.
- Utforska fördjupade samarbeten med andra regioner för att dela på specialistkompetens och minska kostnader genom gemensam upphandling och specialisering.
- Bekämpa välfärdsbrottslighet genom stärkt uppföljning och kontroll av utbetalningar och avtalsefterlevnad.

Moderaterna vill också:

Sänka skatten på arbete – Det ska löna sig mer att arbeta. Genom att sänka skatten på arbete nationellt får sömländska löntagare mer kvar i plånboken varje månad, vilket stärker hushållens ekonomi och ökar drivkraften att ta och behålla ett jobb. Lägre arbetsgivaravgifter gör det enklare och billigare för lokala företag att anställa, vilket skapar fler jobb och stärker näringslivet i hela länet.

Införa lagkrav på effektivitetsprövning i offentlig sektor – offentlig sektor saknar idag tillräckliga drivkrafter för att effektivisera. Lagstadgad kontinuerlig prövning av kostnader och arbetssätt skapar utrymme för bättre välfärd utan höjda skatter.

Minska antalet statliga myndigheter och renodla deras uppdrag – överlappande ansvar och dubbla strukturer kostar skattebetalarna miljarder varje år. En mer begriplig och koncentrerad statsförvaltning är både billigare och mer effektiv.

Genomföra ett nationellt förenklingsprogram – regelkrångel hämmar både företag och offentlig sektor. Färre och enklare regler sparar tid, sänker kostnader och stärker Sveriges konkurrenskraft.

ansvar

för varje sörmlänning
och varje skattekrona

Moderaterna
Region Sörmland